

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

27 septembrie 2012

FRD Nr. 305

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 al Constituției Republicii Moldova și în conformitate cu prevederile art.47 al Regulamentului Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Deputații în Parlament

Gucinschi Claudiu C. *Gucinschi*
Ciobanu Maria II. *Ciobanu*
Stancu E. *Stancu*
Lilian Popovici *Popovici*
Liliane Simion *Simion*
Ciobanu Ghendache *Ciobanu*
Plesca Nae Simion *Plesca*
Ivan Maria *Ivan*
Valeriu Lăchăznicu *Lăchăznicu*
Iurie Bobocanu *Bobocanu*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>207</u>	
dt. <u>27</u>	<u>09</u> 20 <u>12</u>
Ora _____	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul prezentei legi

Scopul prezentei legi este crearea garanțiilor legale pentru asigurarea drepturilor sociale ale oamenilor de creație din domeniul literaturii și artei indiferent de numărul lor în asociațiile obștești, precum și reglementarea relațiilor de drept, legate de particularitățile fondării și activității uniunilor de creație și asociațiilor uniunilor de creație, cu scopul de a păstra și dezvolta tradițiile literaturii și artei naționale.

Reglementarea relațiilor juridice, legate de activitatea oamenilor de creație, de activitatea uniunilor de creație și asociațiilor uniunilor de creație, se bazează pe prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului civil al Republicii Moldova, Legii cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe, Legii cu privire la asociațiile obștești și se realizează de prezenta lege, altor acte normative, precum și de statutele uniunilor de creație și asociațiilor uniunilor de creație.

Articolul 2. Noțiuni generale

În scopul prezentei legi sunt folosite următoarele noțiuni:

1) *activitatea de creație în domeniul literaturii și artei* (în continuare – *activitatea de creație*) – activitatea de a crea, a realiza opere literare și de artă de toate tipurile și genurile, de a traduce dintr-o limbă în alta operele de artă indiferent de modul și forma obiectivă de redare a operelor menționate;

2) *omul de creație din domeniul literaturii și artei* (în continuare – *om de creație*) – persoană fizică (subiect al dreptului de autor, conex și (sau) dreptului la muncă), care realizează activități de creație în cadrul contractelor de muncă sau relațiilor civile sau își publică creația înafara contractelor de muncă sau civile;

3) *om de creație profesionist* – om de creație, activitatea de creație a căruia constituie principala sursă de existență;

4) *uniune de creație* – organizație obștească a oamenilor de creație a unor sau câtorva genuri de creație din domeniul literaturii sau artei constituită de membri individuali în scopul apărării drepturilor de muncă și sociale, proprietății intelectuale și intereselor profesionale ale membrilor săi, precum și în scopul creării și îmbunătățirii condițiilor pentru activitatea de creație a acestora.

Capitolul II

Oamenii de creație

Articolul 3. Profesiile oamenilor de creație

Profesiile oamenilor de creație (în continuare – profesii de creație) sunt incluse în lista profesiilor oamenilor de creație din domeniul literaturii și artei, care sunt aprobate și se completează în ordinea stabilită de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

Articolul 4. Activitatea de creație și modul de stabilire a perioadei de activitate de creație.

Omul de creație este în drept să exercite activități de creație în cadrul contractelor de muncă, contractelor de drept civil, și este în drept să-și publice operele în afara contractelor.

Activitatea de creație nu este o activitate de antreprenariat.

Perioada de la începutul și până la sfârșitul activității de creație în cadrul contractului de autor care reprezintă o comandă sau în cadrul contractului de interpretare a operei, se determină în conformitate cu prevederea contractului.

Această perioadă nu poate fi condiționată de mărimea remunerării autorului sau de prețul, prevăzut de contractul de vânzare-cumpărare.

Articolul 5. Remunerarea omului de creație

Achitarea remunerării omului de creație pe toate tipurile de contracte de autor, de contract de interpretare a operei se efectuează în conformitate cu condițiile contractului respectiv.

În scopul impozitării, veniturile obținute de omul de creație profesionist în rezultatul activității de creație în cadrul contractelor de muncă, sunt considerate drept venituri de la locul de muncă de bază.

Articolul 6. Asigurarea socială și asigurarea cu pensii a oamenilor de creație

Oamenii de creație sunt pasibili asigurării sociale de stat și asigurării obligatorii de asistență medicală, asigurării cu pensii.

În cazul efectuării de către omul de creație a activității de creație în cadrul tuturor tipurilor de contracte de autor și contracte de interpretare, plata contribuțiilor de asigurări se face de cealaltă parte a contractului civil. Indemnizațiile de asigurări sociale de stat sunt plătite omului de creație profesionist, operele căruia sunt folosite în cadrul contractelor civile, de organele executive ale organelor de asigurări sociale de stat, luând în calcul contribuțiile de asigurări sociale de stat plătite de asigurător pentru acest om de creație profesionist. Neplata de către asigurător omului de creație profesionist a cotelor de asigurare nu poate servi temei de a nu-i plăti omului de creație profesionist a indemnizației de asigurări sociale de stat.

Asigurarea socială, asigurarea cu pensii a oamenilor de creație, care activează în cadrul contractelor de creație și care comercializează obiectele dreptului de autor executate de ei în baza contractului de vânzare-cumpărare, se efectuează în mod individual, în conformitate cu legislația Republicii Moldova cu privire la pensii și asigurări și cu privire la asigurarea socială.

Articolul 7. Vechimea în muncă a oamenilor de creație

Vechimea în muncă pentru determinarea mărimii pensiei, precum și salariul mediu lunar a oamenilor de creație se stabilesc conform legislației Republicii Moldova cu privire la pensii și asigurări. Perioadele activității de creație ale omului de creație sunt incluse în vechimea generală de muncă.

Perioadele activității de creație sunt confirmate prin acte doveditoare, emise de uniunile de creație, în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Articolul 8. Asigurarea cu locuri de muncă a oamenilor de creație profesioniști

În conformitate cu legislația Republicii Moldova decizia cu privire la recunoașterea în calitate de șomer a omului de creație profesionist, înregistrat de serviciul de ocupare a forței de muncă în scopul căutării unui loc de muncă potrivit, se adoptă de serviciul de ocupare a forței de muncă, în competența căruia se află angajarea în câmpul muncii a oamenilor de creație șomeri. Plata indemnizației de șomer oamenilor de creație profesioniști în cazul înfăptuirii de ei pînă la acest eveniment a activității de creație se efectuează în baza contractului civil în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 9. Dreptul oamenilor de creație profesioniști la odihnă

Dreptul la odihnă a oamenilor de creație profesioniști care realizează activitate de creație pe toate tipurile de contracte de autor și contracte de interpretare, este asigurat de condițiile acestor contracte, în care sunt prevăzute durata orelor de muncă, zile de odihnă și de sărbători, concediul anual plătit, stabilite de legislația Republicii Moldova pentru angajați în baza contractului de muncă.

Omului de creație, care își desfășoară activitatea de creație în baza contractului de muncă, la cerere i se va acorda concediu fără plată pe o perioadă de pînă la un an, modul și condițiile de acordare a căruia sunt determinate de părțile prezentului contract de muncă.

Articolul 10. Proprietatea intelectuală a omului de creație

Proprietatea intelectuală a oamenilor de creație constituie dreptul exclusiv asupra rezultatelor activității de creație, care sunt obiecte ale dreptului de autor și conexe, precum și asupra rezultatelor activității de creație, care nu sunt obiecte ale dreptului de autor și conexe – idei și concepte ale operelor, exprimate într-o anumită formă.

Cedarea drepturilor de proprietate asupra obiectelor de proprietate se perfecționează prin contractul de autor.

Rezultatele activității de creație, care sunt obiectul contractelor civile, pot fi asigurate în conformitate cu legislația Republicii Moldova cu privire la asigurarea responsabilității pentru riscul încălcării contractului.

Articolul 11. Participarea oamenilor de creație la privatizarea organizațiilor culturale

Oamenii de creație, operele cărora au fost folosite în baza contractelor de autor de către organizațiile de cultură pentru obținerea unui profit, se folosesc de drepturile membrilor colectivelor de muncă în cazul privatizării acestor organizații.

Articolul 12. Asigurarea condițiilor pentru activități de creație a oamenilor de creație profesioniști

Oamenilor de creație profesioniști li se oferă încăperi în calitate de ateliere (studiouri) de creație în ordinea stabilită de organele administrării centrale sau locale.

Oamenii de creație profesioniști, care nu dispun de ateliere (studiouri) de creație și folosesc pentru desfășurarea activității lor de creație o parte din spațiul lor de locuit, sunt în drept să includă în contract pentru achitarea serviciilor comunale pînă la 20 m² de spațiu locuibil.

Articolul 13. Particularitățile impozitării oamenilor de creație

Impozitarea oamenilor de creație, care realizează activități de creație în cadrul contractelor civile, se efectuează în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Suma venitului impozabil a oamenilor de creație, care realizează activități de creație în baza contractelor de autor, se impozitează cu 7%.

Articolul 14. Dreptul oamenilor de creație la acces în organizațiile de cultură

Oamenii de creație sunt în drept să se folosească de fondurile deschise ale bibliotecilor, muzeelor, arhivelor, sălilor de expoziție și a altor organizații de cultură, precum și a fondurilor Companiei publice „Teleradio-Moldova”.

Păstrarea în arhivele naționale și în muzee a arhivelor personale ale oamenilor de creație se efectuează în mod gratuit cu asigurarea liberă și gratuită a accesului la ele a proprietarilor și a succesorilor în drept. Arhivele personale a oamenilor de creație oferite arhivelor naționale și muzeelor pentru păstrare sunt incluse în fondurile acestor arhive și muzee. Accesul la arhivele personale a oamenilor de creație pentru reprezentanții altor profesii se asigură în conformitate cu legislația în vigoare și regulamentele arhivelor și muzeelor.

Capitolul III

UNIUNILE DE CREAȚIE ȘI ASOCIAȚIILE UNIUNILOR DE CREAȚIE

Articolul 15. Calitatea de membru al uniunii de creație

Membru al uniunii de creație poate fi numai membru individual. Cerințele înaintate de statutul uniunii de creație, față de cei care se înscriu în uniune, nu vor leza drepturile patrimoniale, de autor sau alte drepturi ale cetățenilor, ci vor contribui la asocierea în bază de profesionalism a reprezentanților respectivelor profesii de creație, vor contribui la perfecționarea profesională a membrilor săi.

Articolul 16. Fondatorii uniunilor de creație. Particularitățile de fondare a uniunilor de creație, a subdiviziunilor structurale ale uniunilor de creație.

Fondatori ai uniunilor de creație pot fi oamenii de creație, care sunt cetățeni ai Republicii Moldova.

Uniunile de creație sunt fondate de membrii individuali în ordinea determinată de legea cu privire la asociațiile obștești.

Uniunile de creație pot institui secții, filiale și reprezentanțe în calitate de subdiviziuni structurale.

Subdiviziunile structurale ale uniunii de creație sunt fondate prin decizia organului de conducere a uniunii respective, conform prevederilor statutare. Subdiviziunile structurale ale uniunii de creație funcționează în conformitate cu legislația Republicii Moldova și statutul uniunii.

Articolul 17. Înregistrarea uniunii de creație. Înregistrarea modificărilor și completărilor introduse în statutul uniunii de creație, statutul asociației uniunilor de creație.

Uniunile de creație, precum și secțiile, filialele și reprezentanțele lor sunt înregistrate în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Pentru înregistrarea modificărilor și completărilor la statutul uniunii de creație sau la statutul asociației uniunilor de creație, care modifică datele ce se conțin în certificatul de înregistrare a respectivei uniuni de creație sau în certificatul de înregistrare a asociației uniunilor de creație, se prezintă aceleași acte în aceeași ordine și în aceiași termeni ca și pentru înregistrarea de stat a uniunilor de creație și asociației uniunilor de creație în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova pentru înregistrarea asociației obștești.

Înregistrarea modificărilor și completărilor la statutul uniunii de creație sau la statutul asociației uniunilor de creație, care nu modifică informațiile ce se conțin în certificatul de înregistrare a respectivei uniuni de creație sau în certificatul de înregistrare a asociației uniunilor de creație, se efectuează în aceeași ordine și în aceiași termeni ca și înregistrarea de stat a uniunilor de creație și asociației uniunilor de creație cu prezentarea în mod obligatoriu a următoarelor acte:

(1) cererea cu privire la înregistrarea de stat a modificărilor și completărilor introduse în statutul uniunii de creație sau în statutul asociației uniunilor de creație, semnată de membrii organului permanent de lucru a asociației;

(2) extrasul din procesul-verbal al ședinței organului permanent de lucru a uniunii de creație sau al organului permanent de lucru al asociației uniunilor de creație cu decizia de a introduce modificări și completări în statut;

(3) textul original al statutului uniunii de creație sau al statutului asociației uniunilor de creație în două exemplare;

(4) lista și conținutul articolelor statutului uniunii de creație sau asociației uniunilor de creație în care au fost introduse modificări și completări.

Pe un exemplar original al textului statutului asociației uniunilor de creație în care sînt introduse modificări și completări, organul de înregistrare face un înscris cu privire la intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor.

În caz de schimbare a sediului și (sau) a denumirii uniunii de creație sau a asociației uniunilor de creație, acestei uniuni de creație sau acestei asociații de creație i se acordă un nou certificat cu privire la înregistrarea de stat cu păstrarea precedentului număr de înregistrare.

Articolul 18. Drepturile uniunilor de creație

Întru realizarea scopurilor sale statutare uniunile de creație au dreptul:

(1) de a înainta propuneri cu privire la adoptarea de către autoritățile statului a actelor normative în domeniile literaturii și artei, apărării drepturilor, libertăților și intereselor oamenilor de creație și a uniunilor de creație, precum și de a participa la elaborarea și dezbaterile proiectelor de legi, altor acte normative, la elaborarea deciziilor autorităților publice centrale și locale cu privire la problemele culturii artistice;

(2) de a primi, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, de la autoritățile publice centrale și locale informații cu privire la elaborarea și adoptarea actelor normative în domeniile literaturii și artei, apărării drepturilor, libertăților și intereselor oamenilor de creație și a uniunilor de creație;

(3) de a reprezenta interesele oamenilor de creație în relațiile cu autoritățile publice centrale și locale, în relațiile cu angajatorii, și de a se adresa în instanțele judiciare în ordinea prevăzută de legislația Republicii Moldova;

(4) de a adresa interpelări din partea organelor de conducere a uniunii de creație sau a persoanelor împuternicite pentru aceasta de statutul uniunii de creație, pentru a primi informații cu privire la drepturile sociale ale omului de creație de la fondul de asigurări sociale, fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală, alte organizații;

(5) de a elibera acte confirmative privind statutul de membru al uniunii de creație al persoanei respective;

(6) de a confirma perioadele activității de creație a oamenilor de creație;

(7) de a se produce în calitate de fondatori ai asociației uniunilor de creație, precum și ai uniunilor de creație internaționale;

(8) de a fonda asociații obștești, organizații necomerciale și organizații comerciale;

(9) de a înainta, în conformitate cu statutul, propuneri cu privire la decorarea oamenilor de creație cu distincții de stat și titluri onorifice.

Articolul 19. Asociațiile uniunilor de creație

Uniunile de creație pot forma asociații ale uniunilor de creație în conformitate cu Codul Civil al RM, Legea cu privire la asociațiile obștești și prezenta lege.

Asociațiile uniunilor de creație pot fi constituite numai de uniunile de creație.

Capitolul IV

GARANȚIILE ACTIVITĂȚII UNIUNILOR DE CREAȚIE

Articolul 20. Condițiile de activitate ale uniunilor de creație

Organele administrației publice centrale și locale vor sprijini activitatea uniunilor de creație și a subdiviziunilor structurale ale acestora îndreptată spre dezvoltarea culturii artistice, precum și spre realizarea scopurilor statutare ale uniunilor de creație și asociațiilor uniunilor de creație. Totodată, uniunilor de creație și asociațiilor uniunilor de creație li se oferă înlesniri privind achitarea impozitelor, taxelor vamale, cheltuielilor de arendă a încăperilor de la autoritățile publice centrale și municipale, în conformitate cu legislația RM.

Articolul 21. Garanțiile drepturilor patrimoniale ale uniunilor de creație, asociațiilor uniunilor de creație

Uniunile de creație, subdiviziunile structurale ale acestora, asociațiile uniunilor de creație efectuează plata pentru chiria încăperilor în mărimea, stabilită pentru instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat, care închiriază încăperi de la alte instituții publice finanțate de la bugetul de stat, precum și de la întreprinderile de stat ai căror fondatori sunt instituțiile publice respective sau autoritatea ierarhic superioară acestora.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 22

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.
- (2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege cu privire la oamenii de creație și uniunile de creație

Uniunile de creație reprezintă o valoare însemnată în dezvoltarea culturii și artei autohtone. Aceste uniuni profesionale sunt afirmate în lume și fac parte din cele mai prestigioase foruri internaționale.

Statul are un beneficiu inestimabil din activitatea uniunilor de creație prin completarea patrimoniului și repertoriului național al teatrelor, organizațiilor concertistice, fondurilor radioului și televiziunii publice cu lucrări literare, dramaturgice și muzicale noi, din activitatea educațională desfășurată de uniunile de creație, din crearea imaginii culturii naționale pe plan mondial.

Specificul uniunilor de creație constă în faptul, că aceste organizații obștești, spre deosebire de altele, reprezintă o formă de syndicate profesionale multifuncționale, întrunind doar profesioniști.

Scopul prezentului proiect de lege este de a crea garanții legale pentru asigurarea drepturilor sociale ale oamenilor de creație din domeniul literaturii și artei, precum și reglementarea relațiilor de drept, legate de particularitățile fondării și activității uniunilor de creație și asociațiilor uniunilor de creație întru păstrarea și dezvoltarea tradițiilor literaturii și artei naționale.

Această lege garantează și reglementează aspectele ce țin de activitatea oamenilor de creație, uniunilor de creație, înlătură incorectitudinea în tratarea acestora.

Deputații în Parlament

Ciobanu Stanadze
Razvan Vasilescu
Freemose E.
Zaborojan I.
Vasile Simion
Naser Maria
Iurie Bobocanu